

Beleidsregels leerlingenvervoer Horst aan de Maas

Inleiding

Algemeen

De wettelijke basis voor het leerlingenvervoer is vastgelegd in de Wet op het primair onderwijs, de Wet op de expertisecentra en de Wet op het voortgezet onderwijs. Ieder kind heeft recht op passend onderwijs. In sommige gevallen kunnen kinderen niet zelfstandig naar school. Wanneer aan bepaalde criteria wordt voldaan kunnen ouders een beroep doen op de verordening leerlingenvervoer. In dit document staan de beleidsregels die de gemeente hanteert bij het leerlingenvervoer. De beleidsregels geven aan hoe de bevoegdheden van het college binnen de regels van de raadsverordening leerlingenvervoer worden uitgevoerd. Het zijn zowel handvatten voor de uitvoering als leidraad voor de eenduidige motivering van besluiten. De beleidsregels worden vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders en lokaal bekend gemaakt.

Uitgangspunten

- Ouders/verzorgers zijn verantwoordelijk voor het schoolbezoek van hun kinderen.
- De zelfstandigheid en mogelijkheden van de leerling en ouders/verzorgers worden zo optimaal mogelijk benutten en stimuleren.
- Het is een wettelijke taak van de gemeente om voor iedere leerling die volgens de criteria in de verordening in aanmerking komt voor leerlingenvervoer de noodzakelijke vergoeding of passend vervoer te bieden.
- We werken efficiënt met heldere en eenvoudige procedures en beperking van administratieve lasten voor de burgers.

De gemeente wil binnen het sociaal domein inwoners in hun eigen kracht zetten. Daarvoor stimuleren we zelfredzaamheid en het nemen van eigen verantwoordelijkheid. De rol van de eigen omgeving wordt hierin betrokken. Jongeren worden gestimuleerd in hun zelfredzaamheid en hun ontwikkeling tot zelfstandige volwassenen. Dat geldt ook voor het schoolbezoek en schoolvervoer.

De kanteling, zoals die in het sociale domein wordt nagestreefd, kan ook in het leerlingenvervoer plaats vinden. Waar mogelijk stimuleren we het zelfstandig reizen per fiets of met openbaar vervoer. Beoordeeld wordt of de leerling in staat is zelfstandig naar school te fietsen of dat dit onder begeleiding mogelijk is. Ook wordt er gekeken in hoeverre de zelfredzaamheid van de leerling kan worden vergroot. Bijvoorbeeld door het leren van de verkeersregels of het oefenen met reizen. Doel is dat de leerling zo zelfstandig mogelijk naar school reist. Hetzij op de fiets, hetzij met het openbaar vervoer. Niet taxivervoer is het uitgangspunt, maar de eigen zelfstandigheid. Dus:

- Eerst onderzoeken of er eigen vervoer (al dan niet onder begeleiding) mogelijk is.
- Als dit niet mogelijk is, onderzoeken of openbaar vervoer (al dan niet onder begeleiding) mogelijk is.
- Als dit ook niet mogelijk is, komt een kind in aanmerking voor aangepast vervoer (taxivervoer).

Ouders moeten in de eerste plaats zelf zorgen voor het begeleiden van hun kinderen tijdens vervoer naar school en terug. Die verantwoordelijkheid geldt als principe. Ook als er een gemeentelijke vervoersvoorziening wordt verstrekt of vergoeding daarvoor. Daarbij wordt wel gekeken naar de redelijkerwijs van ouders te vragen eigen inzet voor het dagelijks begeleiden van hun kind naar/van school.

Hoofdstuk 1 Algemeen

Begripsomschrijvingen

- Aanvrager: Ouder(s), verzorger(s) of voogd(en) van de leerling welke in aanmerking wenst te komen voor leerlingenvervoer.
- Buitenschoolse opvang: Voorziening die bestemd is voor schoolgaande kinderen van 4 tot en met 12 jaar en die alleen geopend is voor en/of na schooltijd en eventueel tussen de middag. Vaak ook op woensdagmiddag en tijdens de schoolvakanties.
- Co-ouderschap: Er is sprake van co-ouderschap als de ouders, die niet bij elkaar wonen, in een regelmatige afwisseling de zorg voor het kind of de kinderen hebben. Ouders moeten dit aantonen door een echtscheidingsconvenant.
- Pleegouder: Pleegouders nemen een kind van andere ouders op in hun gezin tot ouders de zorg zelf weer aankunnen. Pleegzorg is voor kinderen van 0 tot 18 jaar die tijdelijk niet bij hun eigen ouders kunnen wonen.
- Verordening: Verordening Leerlingenvervoer gemeente Horst aan de Maas 2017.

Alle begrippen die in deze beleidsregels worden gebruikt en die niet nader worden omschreven, hebben dezelfde betekenis als in de Wet op primair onderwijs, de Wet op voortgezet onderwijs, de Wet op de expertisecentra, de Algemene wet bestuursrecht en de Verordening.

Procedure

Een aanvraag wordt na binnenkomst in behandeling genomen. Binnen 8 weken na binnenkomst wordt een besluit genomen. De aanvrager wordt met een beschikking op de hoogte gesteld van het besluit. De beslistermijn kan eenmalig met 4 weken verlengd worden. De aanvrager wordt hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld. De beslistermijn kan met een redelijke termijn opgeschort worden wanneer de aanvraag niet compleet is. De aanvrager krijgt dan de gelegenheid om de aanvraag aan te vullen met informatie die noodzakelijk is voor het college om een besluit te kunnen nemen.

Om er zeker van te zijn dat een beschikking voor aanvang in het nieuwe schooljaar wordt afgegeven is het van belang om de aanvraag tijdig in te dienen. De gemeente benaderd daarvoor jaarlijks voor einde van het lopende schooljaar de ouders van de leerlingen die al een vervoersvoorziening hebben. De beschikking wordt in principe toegekend voor de periode van 1 schooljaar startend op de eerste schooldag. Het college kan in specifieke gevallen besluiten hiervan af te wijken.

Voor aanvragen die tijdens het lopende schooljaar worden ingediend, geldt de datum van indiening van de aanvraag als vroegst mogelijke ingangsdatum van de vergoeding. Een vergoeding kan niet met terugwerkende kracht worden verstrekt.

De verordening hanteert 1 augustus als peildatum voor het toekennen van een vervoersvoorziening (de eerste dag van het formele schooljaar).

Onvolledige aanvraagformulieren

Bij de aanvraag hoort een schooladvies van de te bezoeken school. In dit schooladvies geeft de schooldirectie gemotiveerd aan welke vorm van vervoer voor de leerling mogelijk en noodzakelijk is. De ouders overleggen bij de aanvraag ook relevante medische verklaringen of adviezen ter onderbouwing van de gewenste vervoersvoorziening. Aanvraagformulieren die onjuist of onvolledig zijn ingevuld, worden door de gemeente beschouwd als een niet ontvankelijke aanvraag. Ze worden naar de aanvrager teruggestuurd. De aanvrager krijgt dan de gelegenheid de aanvraag binnen twee weken te corrigeren of aan te vullen. Wordt hiervan geen gebruik gemaakt dan kan de aanvraag buiten behandeling gesteld worden. De gemeente meldt dit aan de aanvrager.

Ouders geven wijzigingen zelf door

Ouders moeten in de loop van het schooljaar wijzigingen die van invloed zijn op de verstrekte vervoersvoorziening aan de gemeente doorgeven.

Wanneer onrechtmatig gebruik blijkt, kan het college besluiten een bedrag terug te vorderen.

Van invloed op de vervoersvoorziening zijn onder andere:

- wijziging in het woonadres van de leerling, bijvoorbeeld door verhuizing;
- verandering van school (bijvoorbeeld van speciaal onderwijs naar voortgezet speciaal onderwijs);
- wijziging van het adres van de school;
- wijziging van de schooltijden;
- wijziging in de gezinssituatie, in verband met het al dan niet kunnen begeleiden van leerlingen.

Algemene weigeringsgronden

Tijdens de behandeling van de aanvraag onderzoekt het college of voldaan wordt aan de criteria gesteld in de Verordening én Beleidsregels. Het moet gaan om **schoolvervoer**.

Dat betekent: vervoer van thuis naar en van school.

In de volgende situaties is er in principe geen sprake van leerlingenvervoer:

- Vervoer tijdens schoolvakanties.
- Vervoer op afwijkende schooltijden, bijvoorbeeld door lesuitval, schoolreisje, sportdag.
- Vervoer tussen schoolgebouwen onderling.
- Vervoer tussen school en zwembad of gymnastieklokaal.
- Vervoer voor medisch of paramedische behandelingen/ therapie zoals huisarts, tandarts, revalidatiecentrum, dagbehandeling, ziekenhuis.
- Vervoer naar logeerhuizen.
- Vervoer naar / van kinderdagverblijf / buitenschoolse opvang.
- Vervoer naar opa's, oma's en overige familieleden, etc.
- Vervoer vanwege een tijdelijke beperking (< 3 maanden) zoals een gebroken been.
- Vervoer voor andere doeleinden dan schoolonderwijs, zoals vervoer naar huiswerkbegeleiding, remedial teaching, sportvereniging, e.d.

Ouders zijn in dergelijke situaties zelf verantwoordelijk voor het vervoer van hun kind.

Hoofdstuk 3 Specifieke aspecten bij de beoordeling van de vervoersvoorziening

Duur van de toe te kennen vervoersvoorziening

Uitgangspunt is dat de gemeente de voorziening of vergoeding leerlingenvervoer voor één schooljaar verstrekt. Een vergoeding kan niet met terugwerkende kracht worden verstrekt.

De periode van één jaar dient er voor om jaarlijks te kunnen bekijken in hoeverre de situatie van de kinderen en hun vervoersmogelijkheden zijn veranderd. Voor leerlingen die al een voorziening leerlingenvervoer hebben kan volstaan worden met een verkorte aanvraag. Dit leidt tot de gewenste deregulering voor deze groep ouders.

De rol van het samenwerkingsverband

Als de dichtstbijzijnde school of dichterbij gelegen scholen van de gewenste/aangewezen soort niet toegankelijk zijn voor de leerling dan wordt vanuit het samenwerkingsverband schriftelijk gemotiveerd waarom deze dichterbij gelegen scholen geen passend onderwijs voor de leerling kunnen bieden. Daarbij wordt ook gemotiveerd welke noodzakelijke specifieke ondersteuning de gekozen school biedt ten opzichte van de andere scholen. Als de leerling voldoet aan de andere, in de verordening genoemde bepalingen, kan leerlingenvervoer toegekend worden.

Adviezen van deskundigen

Wanneer onduidelijkheid bestaat over de mogelijkheid van de leerling om (eventueel met begeleiding) met het openbaar vervoer te reizen kan het college besluiten om in eerste instantie aanvullende (medische) informatie over de leerling op te vragen bij:

- de aanvrager
- de schooldirectie
- de commissie voor de begeleiding, cluster 3 en 4
- de commissie van onderzoek, cluster 1 en 2
- het samenwerkingsverband
- een medisch specialist / gedragsdeskundige
- de jeugdgezondheidsdienst

De gemeente controleert of er een volledig beeld wordt gegeven over de mogelijkheden van zelfstandig reizen. Indien noodzakelijk kan de gemeente ook een onafhankelijk onderzoek instellen. Deze kosten zullen door de gemeente worden gedragen.

Medische keuring

Als voor de leerling aangepast vervoer gevraagd wordt op grond van een handicap dan moet ook een schooladvies en indien relevant een (medische) verklaring worden meegestuurd. Wanneer een relevante medische verklaring ontbreekt, kan de leerling vanuit de gemeente worden opgeroepen voor een medische keuring. Dit geldt ook wanneer de ingediende medische verklaring onvoldoende houvast biedt voor een beoordeling van de aanvraag. Het medisch onderzoek wordt uitgevoerd door een door het college aan te wijzen onafhankelijke adviesorganisatie. De kosten van dit externe advies

komen voor rekening van de gemeente. De geldigheidsduur van het advies wordt vastgesteld door de adviesorganisatie.

Structurele of tijdelijke handicap

Er is onderscheid te maken in een structurele en tijdelijke handicap. Indien in de verordening wordt gesproken van een handicap, wordt een structureel handicap bedoeld. Dit betekent dat de gemeente geen vervoer hoeft te verzorgen om tijdelijke medische redenen, bijvoorbeeld als een leerling een gebroken been heeft. Ouders hebben hier zelf een verantwoordelijkheid in.

Echter, het kan voorkomen dat een leerling een zware operatie moet ondergaan of een zodanig letsel heeft opgelopen dat hij of zij een groot gedeelte van het schooljaar afhankelijk is van rolstoel en/of krukken vanwege herstel of revalidatie. In dat geval kan een leerling bij een beperking die langer duurt dan 3 maanden wel een beroep doen op het leerlingenvervoer. Hiervoor is wel een medische verklaring nodig. Er kan een beschikking worden afgegeven voor de duur van het herstel en/of de revalidatie. Als de noodzaak voor het vervoer verdwijnt, heeft de leerling geen recht meer op vervoer. In Horst aan de Maas geldt:

- Wanneer sprake is van een "tijdelijke" handicap tot 3 maanden maakt de leerling geen aanspraak op leerlingenvervoer.
- Wanneer er sprake is van een "tijdelijke" handicap langer dan 3 maanden, komt de leerling tijdelijk in aanmerking voor leerlingenvervoer.
- De verwachte periode van de "tijdelijke" handicap dient in ieder geval aangetoond te worden via schriftelijke verklaringen. Deze bewijsstukken kunnen zijn van medisch specialisten, behandeld arts, en dergelijke. Het college behoudt zich te allen tijde het recht voor het advies van andere deskundigen bij de beoordeling te betrekken.
- Vervoer wordt niet toegekend voor een volledig schooljaar maar voor een beperkte periode afhankelijk van de aard en ernst van de "tijdelijke" handicap. Na verloop van deze vastgestelde periode wordt de situatie weer bekeken en wordt gezien of er nog redenen zijn waardoor het vervoer verlengd kan worden.

Vervoer voor hoogbegaafde kinderen naar een verder gelegen school

Hoogbegaafde leerlingen krijgen in beginsel een passend onderwijsaanbod binnen het regionale samenwerkingsverband en zoveel als mogelijk op de reguliere scholen.

Het passend onderwijsaanbod voor een hoogbegaafde leerling kan betekenen dat de dichtstbijzijnde toegankelijke school voor primair onderwijs binnen het samenwerkingsverband verder weg ligt dan 5 km. In dat geval is de verordening van toepassing.

Indien het regionale samenwerkingsverband voor primair onderwijs geen passend onderwijsaanbod kan doen, voorziet het college zo nodig in vervoer van de hoogbegaafde leerling naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school met een passend onderwijsaanbod buiten het samenwerkingsverband voor primair onderwijs. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer er sprake is van een cumulatie van problemen. De hoogbegaafdheid en bijzondere behoefte aan ondersteuning van de leerling moet blijken uit een deskundigen advies. Daarnaast moet vanuit het samenwerkingsverband gemotiveerd worden dat en waarom de dichtstbijzijnde school of scholen geen passend aanbod kunnen bieden voor de betreffende leerling. Het college baseert zich voor een oordeel over de dichtstbijzijnde toegankelijke school in dit verband op de verklaring en advies vanuit het samenwerkingsverband en zo nodig het advies van een externe deskundige.

Indien het een keuze is van de ouders of verzorgers zelf en er een passend aanbod is op de dichtstbijzijnde toegankelijke school kan er geen aanspraak gedaan worden op leerlingenvervoer.

Stagevervoer

Is de stage een onderdeel van het onderwijsprogramma (opgenomen in de schoolgids) en krijgt de leerling dagelijks leerlingenvervoer naar de school dan wordt het stageadres ook als school aangemerkt. Dan bestaat in principe ook aanspraak op vervoer naar het stageadres met toepassing van de criteria in de verordening. Aanvullende criteria:

- Stageplaatsen liggen zoveel mogelijk dicht bij het huis- of het schooladres.
- De stagetijden sluiten aan op de reguliere schooltijden en vakanties. Op die manier kan het stagevervoer worden gecombineerd met het reguliere schoolvervoer.
- Geen wisselende stage adressen per stageperiode (in principe één vast stageadres).

Tijdelijk verblijf in een gemeente bij crisissituaties

De hoofdregel is dat in de gemeente waar de leerling feitelijk verblijft door de ouders een aanvraag moet worden ingediend. De gemeente van verblijf toetst de aanvraag aan de verordening.

Het komt af en toe voor dat kinderen, die thuis in een crisissituatie verkeren, tijdelijk of voor langere duur worden opgevangen bij een pleeggezin/familie/opvang binnen een andere gemeente. Dan blijft de leerling over het algemeen zijn oude school bezoeken, omdat dit voor hem/haar vaak nog de enige stabiele en veilige factor is. In de meeste gevallen van crisisopvang gaat het om leerlingen die in de "eigen" gemeente al een vervoersvoorziening toegewezen hebben gekregen.

De "eigen" school van de leerling is doorgaans niet de dichtstbijzijnde van de vereiste soort. Formeel genomen hoeft de ontvangende gemeente het vervoer naar de oude school dan niet te vergoeden. Ook de gemeente waaruit de leerling afkomstig is kan formeel de vervoersvoorziening weigeren omdat de feitelijke verblijfplaats van de leerling in een andere gemeente is gelegen. Het betreft hier een leemte in de wetgeving, waardoor betrokken leerlingen buiten de vervoersregeling kunnen vallen. Dit is in alle opzichten juist voor deze crisissituaties een onwenselijke situatie. Om te voorkomen dat in een dergelijk tijdelijke situatie de kinderen direct van school moeten wisselen vergoedt de gemeente van afkomst gedurende zes weken het vervoer naar de oude school. De verzorgers van de leerling dienen de periode van zes weken te benutten om voor het langdurige verblijf in de nieuwe gemeente een andere geschikte school in de buurt te zoeken.

Bij crisisopvang gelden de volgende regels:

- Een leerling wordt met spoed uit huis geplaatst en komt in crisisopvang terecht.
- Of deze leerling gaat na zes weken weer terug naar zijn bestaande woonsituatie of hij gaat ergens anders wonen. Deze zes weken termijn is dus een soort van time out, want hij blijft ook naar "zijn eigen" school gaan.
- In deze gevallen zijn de eerste zes weken voor rekening van de gemeente waar de leerling; vandaan komt (Deze periode wordt niet verlengd met een eventuele vakantieweek of weken).

Als en zodra bekend is dat de leerling op het crisisadres of elders blijft wonen (een verhuizing dus) dan moet er in die gemeente ook een aanvraag voor leerlingenvervoer worden ingediend. Dan wordt de aanvraag leerlingenvervoer behandeld als alle andere aanvragen leerlingenvervoer en geldt vervoer naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school.

Dit is landelijke bestuurspraktijk en ook regionaal afgestemd.

Buitenschoolse opvang

De basisregel is, dat het door de gemeente georganiseerde vervoer, plaatsvindt van de woning naar de school en visa versa. De woning is gedefinieerd als 'de plaats waar de leerling structureel en feitelijk verblijft'.

Een aantal kinderen bezoekt na de school nog een andere activiteit, zoals een buitenschoolse opvang, een oppasadres, een medische behandeling, etc. Hiervoor is het leerlingenvervoer niet bedoeld. De gemeente vergoedt dit vervoer niet, omdat dit in veel gevallen leidt tot extra vervoerskosten, en onregelmatigheden in het vervoersplan. In enkele gevallen, waarin het alternatieve uitstapadres op de route ligt en er geen meerkosten aan dit vervoer vast zitten, kan de gemeente de ouders tegemoet komen, door de leerling te laten uitstappen op een ander gewenst adres dan hun huisadres. Aanvullende voorwaarden daarvoor:

- De leerling maakt gebruik van aangepast vervoer.
- Het opvangadres ligt binnen de gemeentegrens en nabij de route van de taxi(bus): met andere woorden waarvoor door de taxi(bus) niet of in geringe mate hoeft te worden omgereden.
- Er is één opvangadres naast het huisadres toegestaan.
- Er is sprake van een vast patroon, dat wil zeggen één vast opvangadres alsook op vaste dagen per week.
- Gedurende het schooljaar wordt één opvangadres gehanteerd. Wanneer er sprake is van wijziging wordt dit tijdig aangekondigd. Er kan geen sprake zijn van steeds wisselende opvangadressen.
- Het vervoer vindt plaats in aansluiting op de reguliere eindtijd van de school volgens de schoolgids. Vervoer vanaf het opvangadres naar het thuisadres behoort in geen enkel geval tot de mogelijkheden. Hiervoor zijn de ouders verantwoordelijk.
- Een volwassene is bij het opvangadres aanwezig om de leerling op te vangen. De chauffeur moet de leerling aan de volwassene kunnen overdragen bij de taxi(bus). De gemeente draagt geen verantwoordelijkheid vanaf het moment dat de leerling de taxi(bus) heeft verlaten.
- Het ingepaste vervoer naar het opvangadres leidt niet tot hogere kosten dan het vervoer naar het huisadres.

- Indien het alternatieve uitstapadres door een wijziging in het vervoersplan niet meer op de route ligt of extra kosten veroorzaakt zal de leerling weer op het huisadres worden afgezet.
- Indien op basis van de jeugdhulp al een vergoeding voor vervoer bij begeleiding en behandeling wordt verkregen, dan zal er geen aanspraak mogelijk zijn vanuit het leerlingenvervoer. Er kan en mag geen sprake zijn van dubbele vergoeding.

Hieraan kunnen ouders geen enkel recht ontlenen.

Ontzeggen van de toegang tot het aangepast vervoer bij ongewenst gedrag

Ouders moeten hun kinderen instrueren zich zo te gedragen dat tijdens het vervoer geen ongeregeldheden ontstaan. De verantwoordelijkheid in het vervoer ligt bij de ouders. Er kan dus een beroep op de ouders gedaan worden voor begeleiding als dat nodig is. Soms komt het voor dat leerlingen ongewenst gedrag vertonen in het aangepast vervoer. Dat kan leiden tot gevaar voor de leerling zelf, zijn medepassagiers en/of de chauffeur tijdens het vervoer.

Het college kan een leerling aan wie een vervoersvoorziening in de vorm van aangepast vervoer is verstrekt, tijdelijk of voor de rest van het schooljaar de toegang tot dit vervoer ontzeggen indien is gebleken dat de leerling door agressief gedrag of op andere wijze de orde in de bus verstoort of de veiligheid van de taxi/bus en inzittenden in gevaar brengt.

Als er sprake is van ongewenst gedrag melden wij dat direct aan de school en de ouders. In overleg met de school, ouders en vervoerder worden dan aanvullende afspraken gemaakt om de situatie snel te verbeteren. Als de situatie onhoudbaar blijkt/blijft dan worden de ouders daarover direct en per mail geïnformeerd. Daarbij bieden wij de ouders de gelegenheid om hun kind te (laten) begeleiden. Wij stellen daarvoor dan een zitplaats in de taxi/bus beschikbaar. Als de begeleiding niet geleverd wordt en/of het gedrag van de leerling niet verbetert, kan de gemeente besluiten het aangepast vervoer te beëindigen.

In dat geval kan met de ouders afgesproken worden dat aangepast vervoer wordt omgezet in een vervoersvoorziening op basis van openbaar vervoer of eigen vervoer al dan niet met begeleiding.

In zeer uitzonderlijke situaties is individueel aangepast vervoer een optie. Over de inzet van individueel vervoer laat de gemeente zich adviseren door de schooldirectie en eventueel andere deskundigen.

Co-ouderschap

Bij co-ouderschap kan het kind twee huisadressen hebben. Dus ook recht op bekostiging van leerlingenvervoer voor de dagen dat de leerling feitelijk bij de betreffende ouder verblijft. De beide ouders moeten afzonderlijk, in de eigen de woongemeente, een aanvraag indienen voor de dagen dat het kind tijdens wekdagen bij hen verblijft. Het moet wel gaan om vaste dagen in de week.

Hoofdstuk 4 Soorten vervoer en invulling

De goedkoopste voor de leerling mogelijke wijze van vervoer is bepalend.

Ouders zullen gemotiveerd aan moeten geven waarom ze niet van de goedkoopste wijze van aangewezen en mogelijk geacht vervoer gebruik kunnen maken.

Afstand berekenen

Om de afstand en reistijd tussen de woning en de school per fiets of auto te bepalen wordt de routeplanner van de ANWB gebruikt (www.anwb.nl). Hierbij wordt gebruik gemaakt van de optie "kortste route", waarna het gemiddelde van zowel de heen- als de terugreis als kilometerafstand wordt vastgesteld. Het door deze routeplanner aantal uitgerekenende kilometers is uitgangspunt bij de beoordeling van de aanvraag en voor de bekostiging van het leerlingenvervoer.

Bepalend is de "kortste route" zonder gebruik van veerponten.

Het vaststellen van de reistijd

Om de reistijd tussen de woning en de school per openbaar vervoer te bepalen wordt de reisplanner van 9292 gebruikt (www.9292.nl). Bij de reistijd van een begeleider wordt 5 minuten per enkele rit opgeteld voor de wachttijd bij de bushalte (dus 10 minuten per retourrit en 20 minuten per dag).

Fietsvergoeding

Als een leerling per fiets naar school kan, dan wordt een fietsvergoeding toegekend. Als een begeleider mee moet fietsen dan krijgt die ook een fietsvergoeding.

Uitgangspunt is dat leerlingen van 10 jaar en ouder die naar het regulier basisonderwijs gaan 10 kilometer kunnen fietsen.

Vergoeding van de kosten voor openbaar vervoer

De vergoeding voor openbaar vervoer wordt gebaseerd op de laagste reële jaarkosten voor de leerling voor de heen- en terugreis naar school. Of op de laagste reële kosten per periode als het vervoer korter dan 1 schooljaar nodig is.

Als begeleiding noodzakelijk is wordt uitgegaan van de kosten van de leerling (retour) en wordt voor de begeleider per dag tweemaal retour gerekend. De begeleider brengt het kind 's morgens en gaat daarna weer naar huis. 's Middags haalt de begeleider de leerling weer op. Wanneer er recht bestaat op een vergoeding voor openbaar vervoer en ouders kiezen er voor het kind zelf te brengen, dan bestaat er alleen voor het kind recht op een vergoeding en niet voor een begeleider.

Begeleiding bij het reizen

De VNG hanteert de minimumleeftijd van 9 jaar om als kind alleen te kunnen reizen (per fiets en met openbaar vervoer). De gemeente Horst aan de Maas is een plattelandsgemeente met veel landelijke wegen. Wegen die soms afgelegen zijn, weinig verlichting hebben en waar hard kan worden gereden. Ook bushaltes liggen soms buiten de bebouwde kom langs doorgaande wegen. Wij leggen de leeftijdsgrens voor het zelfstandig reizen daarom bij 10 jaar. Leerlingen van 10 jaar of ouder worden normaliter in staat geacht om zonder begeleiding per fiets en per bus of trein te kunnen reizen.

Aangepast vervoer

Er zijn een aantal criteria om voor aangepast vervoer in aanmerking te komen.

Die criteria zijn eenduidig in de verordening geregeld.

Een van de criteria verdient specifieke toelichting. Aangepast vervoer kan toegekend worden wanneer door de ouders wordt aangetoond dat begeleiding van de leerling door henzelf of anderen onmogelijk is, dan wel tot ernstige benadeling van het gezin zal leiden en een andere oplossing niet mogelijk is.

Begeleiding bij vervoer: redelijke inzet ouders

Het reizen naar en van school en dus ook de begeleiding is in de eerste plaats een taak van de ouders. Als dat niet mogelijk is, dienen zij zelf voor een oplossing te zorgen. Als ouders er zelf niet in slagen de begeleiding te leveren, kunnen zij daarvoor bijvoorbeeld een oppas, burens, familie of vrijwilligers inschakelen. Dat wordt wettelijk gezien als redelijk te verwachten inzet van of vanuit de ouders. Ouders moeten motiveren waarom zij zelf of anderen niet hun kind kunnen begeleiden naar school en terug. Als ouders aantonen dat begeleiding van de leerling door henzelf of anderen onmogelijk is, dan wel tot ernstige benadeling van het gezin zal leiden en een andere oplossing niet mogelijk is bestaat er aanspraak op aangepast vervoer.

In de volgende gevallen leidt begeleiding van de leerling volgens de gemeente tot een ernstige benadeling van het gezin:

- Chronische ziekte/handicap bij beide ouders of de alleenstaande ouder aangetoond met een medische verklaring waardoor begeleiding van de leerling niet mogelijk is.
- Alleenstaande ouder met meerdere kinderen die nog niet zelfstandig naar school kunnen en begeleiding door anderen niet mogelijk is.
- Reistijd van begeleider van meer dan 3 uur per dag in het openbaar vervoer.

Er kunnen andere omstandigheden waardoor binnen een gezinssituatie dermate problemen ontstaan door het moeten brengen van een kind naar school, dat leerlingenvervoer een oplossing biedt. De gezinssituatie moet hierbij altijd goed worden onderzocht en getoetst aan het criterium van "ernstige benadeling van het gezin".

Het hebben van betaalde werkzaamheden van één of beide ouders is in ieder geval geen reden om over te gaan tot toekenning van leerlingenvervoer. Dat is geen uitzonderlijke situatie.

Eigen vervoer

Ouders kunnen in plaats van het aangewezen openbaar vervoer of aangepast vervoer ook kiezen om zelf per fiets of auto te reizen.

Individueel vervoer

Met individueel vervoer is bedoeld dat een leerling om medische en/of psychosociale redenen niet samen met andere leerlingen kan worden vervoerd. In beginsel worden de kosten van individueel vervoer niet vergoed. Slechts in uitzonderlijke gevallen kan het voorkomen dat een leerling om medische en/of psychosociale redenen individueel vervoerd moet worden. Als dit type vervoer noodzakelijk is, wordt dit in de aanvraag vermeld en gemotiveerd onder overlegging van een deskundigen advies waarin die noodzaak wordt gemotiveerd.

Reguliere schooltijden zijn bepalend voor het vervoer

Bij een incidentele afwijking van het reguliere schoolrooster voor een leerling (bijvoorbeeld door lesuitval, speciaal dagprogramma, ziekte) wordt alleen gemeentelijk aangepast vervoer verstrekt en bekostigd als de afwijking meer dan 3 uur is. Dus als de afwijking 3 uur of minder is dan moet de leerling de tijd zelf overbruggen op school. Ook aan het begin en einde van de schooldag. De ouders kunnen dan wel zelf en op eigen kosten voor het vervoer zorgen.

Opstapplaatsen

De gemeente kan bij het georganiseerd aangepast vervoer opstapplaatsen vaststellen. De leerlingen worden dan 's morgens vanaf de aangewezen opstapplaats opgehaald en 's middags daar ook weer afgezet. Of en waar opstapplaatsen gerealiseerd worden bij het aangepast vervoer is een afweging van het de gemeente op basis van aspecten als reistijd, kosten en praktische mogelijkheden.

Hoofdstuk 5 De vergoeding

Fietsvergoeding

De vergoeding voor het gebruik van een eigen fiets bedraagt € 0,09 per kilometer (Reisregeling binnenland). Als een begeleider meefietst wordt het werkelijk aantal fietskilometers van de leerling én de ouder vergoed. Dus voor de leerling 2x enkel en voor de begeleider 2x retour.

Vaststellen van de kosten van openbaar vervoer

Het vaststellen van de kosten van openbaar vervoer en de daaraan gerelateerde vergoeding vindt plaats op basis van de beschikbaar gestelde informatie via 0900-9292, www.9292ov.nl

De vergoeding wordt gebaseerd op de laagste reële jaarkosten voor de leerling voor de heen- en terugreis naar school. Of op de laagste reële kosten per periode als het vervoer korter dan 1 schooljaar nodig is. Bij de declaratie moeten de ouders de bewijsstukken overleggen.

Er wordt alleen een vergoeding voor begeleiding betaald wanneer er ook daadwerkelijk met begeleiding gereisd wordt in het openbaar vervoer. Dit dient men aan te tonen met een vervoersbewijs/uitdraai OV-chipkaart.

Vergoeding van de kosten voor eigen vervoer

De aanvrager kan de leerling zelf vervoeren of laten vervoeren tegen een kilometervergoeding op basis van de reisregeling binnenland. De vergoeding voor eigen vervoer wordt berekend op basis van de vergoeding waar de leerling recht op zou hebben, indien er geen gebruik wordt gemaakt van het eigen vervoer (OV of aangepast vervoer).

- Bij eigen vervoer i.p.v. OV of OV met begeleiding wordt kilometervergoeding verstrekt, die is afgeleid van de Reisregeling binnenland met als maximum de eigenlijke kosten van het openbaar vervoer zo nodig met begeleiding.
- Bij eigen vervoer i.p.v. aangepast vervoer wordt een kilometervergoeding verstrekt, die is afgeleid van de Reisregeling binnenland.

Op grond van de Reisregeling binnenland geldt voor de eigen auto een bedrag van € 0,19 per kilometer. Het genoemde bedrag wordt uitgekeerd voor de kilometers die de ouder werkelijk aflegt om zijn kind naar school te brengen en weer op te halen (tweemaal retour). Bijvoorbeeld als de afstand van de woning naar school 10 kilometer is, wordt 4 x 10 x 0,19ct vergoed.

Uitbetaling vergoeding

Voor die ouders/verzorgers die een vergoeding op basis van openbaar vervoer of eigen vervoer krijgen geldt dat de vergoeding na overlegging van een rittendeclaratie of uitdraai van de OV-chipkaart wordt overgemaakt. Dit kan per kwartaal, halfjaar of jaar.

Hoofdstuk 6 Financiële verplichtingen

Drempelbedrag

Voor ouders van leerlingen in het basisonderwijs en speciaal basisonderwijs geldt boven een vastgestelde inkomensgrens een eigen bijdrage. Deze eigen bijdrage is het drempelbedrag. Bij de bepaling van het drempelbedrag wordt uit gegaan van de kosten van openbaar vervoer voor de eerst 5 km, zoals bepaald door de (streek)bus vervoerder in de regio (ongeacht de aanwezigheid van openbaar vervoer of het daadwerkelijk gebruik ervan).

Pleegouders en financiële verplichtingen

Volgens de VNG kunnen pleegouders als 'ouders' in de zin van de verordening worden aangemerkt. Aan pleegouders mogen dus eventuele financiële verplichtingen opgelegd worden zoals het drempelbedrag of een bedrag in het kader van financiële draagkracht. Voogdijinstellingen worden ook als 'ouder' aangemerkt. Hen kan echter geen financiële verplichting opgelegd worden omdat zij geen inkomen in de zin van de Wet op de inkomstenbelasting hebben. In tegenstelling tot wat de VNG voorschrijft wordt in Horst aan de Maas aan pleegouders geen financiële verplichting opgelegd. Pleegouders krijgen een pleegvergoeding. Hiervan kunnen ze de basiskosten voor het pleegkind voldoen. De basisvergoeding is echter niet altijd toereikend voor de kosten van leerlingenvervoer. Pleegouders kunnen kosten theoretisch verhalen bij de onderhoudsplichtige ouders maar in de praktijk blijkt dat deze ouders vaak een laag inkomen hebben.

Inkomen bij gescheiden ouders

Artikel 7 van de WPO spreekt van "ouders wier inkomen tezamen meer bedraagt dan het normbedrag". In constante jurisprudentie heeft de rechter steeds bevestigd dat in geval van gescheiden ouders het inkomen van beide ouders gerekend mag worden door de gemeenten. Er is echter sprake van een zogenaamde "kan" bepaling. De gemeente kan rekening houden met het inkomen van beide ouders, maar ook met alléén het inkomen van de verzorgende ouder. Wij houden géén rekening met het inkomen van de niet verzorgende ouder. In de eerste plaats wordt een deel van diens inkomen al gebruikt voor alimentatie. In de tweede plaats blijkt uit de praktijk van sociale diensten dat veel niet-verzorgende ouders onwillig zijn aan hun financiële verplichtingen te voldoen. Dit zou inhouden dat de verzorgende ouder met een inkomen onder de geldende inkomensgrens een eigen bijdrage zou moeten betalen, maar deze niet vergoed krijgt van de ex-partner. Daarom houden wij alléén rekening met het inkomen van de ouder die het kind daadwerkelijk verzorgt.

Hoofdstuk 6 Overige bepalingen

Beslissing college in gevallen waarin de regeling niet voorziet

In de Verordening zijn de hoofdlijnen voor de bekostiging van het leerlingenvervoer vastgelegd. Er kunnen zich echter concrete gevallen voordoen waarin de Verordening niet voorziet. Te denken valt hierbij aan gemeenschappelijke afspraken met andere gemeenten, combinaties van openbaar vervoer met aangepast vervoer, varianten in het gebruik van eigen vervoer etc. Artikel 22 bepaalt dat het college in dergelijke situaties beslist. Redelijkheid is hierbij het uitgangspunt. Bij de besluitvorming dient in de geest van de wet en de Verordening gehandeld te worden.

Afwijken van bepalingen

De verordening leerlingenvervoer kent een hardheidsclausule (artikel 23).

Bedoeld om in bijzondere gevallen waarbij toepassing van de regels tot kennelijk onbillijke situaties zou leiden toch van de regels af te wijken. Dan kan het college op basis van deze bepaling alsnog voorzien in een voorziening leerlingenvervoer. Toepassing van de hardheidsclausule is bedoeld voor echt uitzonderlijke situaties omdat het overgrote deel van de voorkomende situaties in de verordening is geregeld. Ook van de beleidsregels kan op grond van deze bepaling worden afgeweken. Eveneens voor situaties waarin de toepassing van de beleidsregels tot een kennelijke onbillijke uitkomst zou leiden. De ouders moeten aantonen dat er sprake is van een bijzondere situatie.

Ter voorkoming van – ongewenste – precedentwerking wordt bij de toepassing van de hardheidsclausule duidelijk aangegeven en met argumenten onderbouwd waarom er sprake is van een bijzondere situatie (bijzondere specifieke, concrete situatie van de leerling of ouders/verzorgers van de leerling).